

Ingerlatseqatigiiffinni suliffeqarfinnilu Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni siunissami qanittumi pinngortitaq mianeralugu qanoq iliuseqarsimanermik ukiumoortumik "naatsorsuusiortarlernissap" angunissaa pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartuni oqallinnissamik siunnersuut

(Inatsisartuni ilaasortat Kim Kielsen aamma Malik Berthelsen)

Akissuteqaat

(Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoq)

Apeqquteqaammut matumunnga, pinngortitaq mianeralugu qanoq iliuseqarsimanermik naatsorsuusiortarnerup qanoq ililluni ingerlatseqatigiiffinni sullissivinnilu Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni atuutinneqalersinnaaneranut pissanganartumik siumullu isigisumik oqallinnissamut tunngaviliisussatut neriuutigisannut qujavunga.

Pinngortitaq mianeralugu qanoq iliuseqarsimanermut naatsorsuusiortarnermi avatangiisini pissutsit tamanut ammasumik nalunaarutigineqartarnissaat siunertarineqarpoq. Pinngortitaq mianeralugu qanoq iliuseqarsimanermut naatsorsuutit suliffeqarfiup sukutsiani tamaangaannartitsisoqarsimanersoq atuivallaartoqarsimanersorlu takutissinnaavaat, kiisalu suliffeqarfiup ingerlatsinikkut avatangiisitigullu pitsannguineranut uppernarsaataasinnaallutik.

UPA 2006-imi immikkoortut 42-p aamma 58-ip suliarineqarnerini pinngortitaq mianeralugu qanoq iliuseqarsimanermut naatsorsuutit atuutinneqalernissaasa sulissutigineqarnissaa Inatsisartut akuersissutigaa. Ukioq manna aggustimi § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 2012-159-imut akissutinni ilisimatitsissutigisattut, ullumikkut pinngortitaq mianeralugu qanoq iliuseqarsimanermut naatsorsuariaatsimik atuutsitsisoqangilaq.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik 2008-miit 2010-mut qitiusumik nukissiuutinut naatsorsuusiortarnermik misiligutaasumik atuutsitsilerniarluni suliaqarsimavoq. Suliaq arlalinnik peqquteqartumik 2010-lli kingorna uninngasimavoq.

Misiligititut suliaq pingaarutilinnik misilittagaqarfigineqarpoq, ilikkagarlu pingaarneq tassaasimavoq, pinngortitaq mianeralugu qanoq iliuseqarsimanermut naatsorsuutit assigiinngitsorpasuaranut tunngasuusinnaasut. Naatsorsuutit ataasiakkaat suliffeqarfimmut atuuffimminnut naleqqussarneqartussaapput, piginnittuunerlu suliffeqarfimmi namminermi inissisimassaaq.

”Ingerlatseqatigiiffiit sullissiviillu Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut” ilinniarnertuunngorniarniinnut, napparsimmavissuarnut, KNR-imut, RAL-imut, Tele Greenlandimut, Royal Greenlandimut, Great Greenlandimut pisortat oqartussaasuinnut qitiusumillu allaffissuarmut namminermut tunngasuupput, taasaqarniaannarlutalu taakku taavagut. Anguniagassat taama siammasitsigitillugit, aaqqiissutissaq ’one size fits all’ qitiusoq ineriartortissallugu annertoorujussuusussaavoq. Aamma aaqqiissutissaq taamaattoq atussallugu, ingerlatseqatigiiffinnut sullissivinnulluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut ataasiakkaanut isumalluutissanik pisariaqartitsiviusussaavoq.

Taamaattumik aqqut alla atussavarput.

Pinngortitaq mianeralugu qanoq iliuuseqarsimanermut naatsorsuusiornissaq imminermi anguniagaanngilaq, kisiannili nammassinnaanerusumik ineriartortitsinerup anguneqarnissaanut sakkussat taanna ilagaat.

Suliffeqarfiit anguniagassanut periusissanullu aalajangersimasunik oqaasertaliinissaat, Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaanik piginnittut Naalakkersuisut pingaartippaat. Suliffeqarfiit suliassaqarfinni, allaanerusunik iliuuseqarfigisinnaasaminni nammassinnaasumik ineriartortitsinissamut peqataanissaat qulakkeerneqassaaq. Taamaattumik suliffeqarfiit anguniakkamik taakkua siuariartornerannik nalunaaruteqartarnissaat Naalakkersuisut ingerlatseqatigiiffinnut politikkeraat.

Kiisalu ingerlatseqatigiiffiit sullissiviillu nukissiuutinik isumalluutinillu sipaagaqarnissaq namminneerlutik soqutigisarissagaat Naalakkersuisut qularinngilluinnarpaat. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut paasisimavaat, suliffeqarfiit sullissiviillu Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut amerlasuut tungaanniit suliffeqarfiup sapinngisamik pinngortitamut avatangiisiminut sunnuteqarnerlunnginnissaa anguniarneqartoq.

Suliffeqarfiit arlallit aallartereerput. Tamanna ilaatigut CSR Greenlandip pilersinneratigut ersersinneqarpoq, tassanilu suliffeqarfiup nammineerluni piumassutsiminik ilaatigut avatangiisini silamilu pissutsit qitiusumik sammisarisaasa ilagerpiarpaat. Kiisalu tamanna ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunuinnaq atuutinngilaq, aammattaarli suliffeqarfinnut namminersortunit pigineqartunut atuuppoq.

Nukissiornermut naatsorsuutit suliffeqarfinni sullissivinnilu ataasiakkaani aqutsisuni sulisunilu inissisimatinneqalivinnissaat pingaaruteqarpoq. Najoqqutassaq qitiusumik ineriartortitaq, kikkunntu tamanut naleqquttussaq atussallugu naapertuutinngilaq. Taamaattorli Namminersorlutik Oqartussat ukiumoortumik naatsorsuutaasa siunissami paasissutissanik, aningaasaqarnermut nalunaarutinit, ullumikkut naatsorsuutini qitiutinneqartartunit allaanerusunik tapertaqartinneqartariaqarnersut pillugu tunngaviusumik apeqqusiinissamut, apeqquteqaat tunngavigalugu oqallisissiaq pissutissaqalersitsivoq. Kisiannili tamatuma peqatigisaanik iluanaarutissat suut aammalu isumalluutinik atuinerit suut tamatumunnga atanersut isummerfiginngikkaanni, apeqqut akineqarsinnaanngilaq.

Taamatut oqaaseqarlunga pinngortitaq mianeralugu qanoq iliuuseqarsimanermut naatsorsuusiornissaq pillugu pitsaasumik pilersitsiviulluartumillu oqallinnerup ingerlaqqinnissaanut kaammattuivunga.